

at jeg med Beklagelse af de Udtalelser, som er faldet hidtil, har erfaret, at man i en Sag som denne, der under alle Omstændigheder for Københavns Kommune er af uhyre stor Interesse og Betydning, har kunnet finde sig foranlediget til at tillægge de Mænd indenfor Borgerrepræsentationen, der har handlet i denne Sag, politiske Motiver i deres Beslutning om den fælles Indstilling, som er gjort. En af de allerførste Udtalelser, som faldt fra socialdemokratisk Side indenfor Udvalget, gik netop ud paa dette, at vi alle sammen skulde bestræbe os for at drage Boligspørgsmaalet ud af det politiske Niveau, og at en enstemmig Indstilling fra dette Udvalg vilde have stor psykologisk Betydning for de Beslutninger, den høje Rigsdag vilde tage i denne Sag. Netop i Kraft af denne Beslutning er der handlet fra alle Sider. Vi har alle været besjælede af Bevidstheden om, at vi maatte handle uden partipolitiske Hensyn, vi maatte handle til Gavn for den Kommune, som vi tilherte alle sammen, for saa vidt muligt at afhjælpe den Nød, som faktisk er til Stede i København.

Da Borgmester Kapers Navn er fremdraget flere Gange af de ærede Ordfører, vil jeg gerne give en lille Oversigt over, hvorledes Sagen har udviklet sig indenfor Kommunen. Det vil være bekendt, at under Behandlingen af den nuværende Huslejlov blev det fremdraget Gang paa Gang, at den Lov, man vedtog i Forsommeren 1924, vilde faa en ganske midlertidig Karakter, idet Ministeriet agtede at fremkomme med et Forslag, der skulde have en mere generel og mere varig Karakter. Det var under Indtrykket af disse Udtalelser, at Borgmesteren for 1ste Afdeling tog Initiativet til at tilvejebringe en Forsoning mellem Ejer- og Lejerorganisationerne, idet man maatte betragte det som det allerlykkeligste, om de to Organisationer kunde forene sig i en fælles Fremgangsmaade og i at fremkomme med fælles Ønsker vedrørende Husleje- og Boligomraadet. Det lykkedes som bekendt ikke. Til Trods for, at der fra Begyndelsen var en vis Udsigt til, at man vilde komme frem ad den Vej, viste det sig hurtigt, at Grundejerne faldt fra og rigoristisk erklærede, at de ikke havde noget at forhandle om; de holdt paa deres Ejendomsret og dermed basta.

Imidlertid fremkom der saa en Anmodning fra Indenrigsministeriet til den Mand, under hvem disse Sager sorterede, om, at man fra Københavns Kommunes Side nu vilde søge at faa Klarhed over, hvilke Ønsker der næredes med Hensyn til den

kommende Boliglov. Paa Grundlag af denne Anmodning var det Borgmesterens Embedspligt at søge at opnaa en Udtalelse fra Kommunalbestyrelsen vedrørende dette vigtige Punkt, og der blev paa hans Foranledning nedsat et Fællesudvalg bestaaende af Medlemmer af Magistraten og Medlemmer af Borgerrepræsentationen, udtagne fra de forskellige Partigrupper. Dette Fællesudvalg begyndte sit Arbejde ud fra den Forudsætning, at man vilde holde alle Forhandlinger udenfor partipolitiske Hensyn. Dette har man fulgt; og jeg er overbevist om, at ikke een af de Borgerrepræsentanter, som har taget Beslutning paa dette Omraade — og det er, som bekendt, dem alle sammen, ja, jeg kunde maaske nævne en enkelt Undtagelse —, fortryder det Standpunkt, de har taget i denne Sag.

Jeg bemærker udtrykkeligt, at det Forslag, som blev fremsendt fra Fællesudvalget og fra Borgerrepræsentationen, udelukkende tog Hensyn til Forholdene indenfor Byen København, som jo ogsaa er den By, der har størst Vanskeligheder, ja, jeg tør sige den By, hvor næsten alle Vanskelighederne fra hele Landet er dynget op. Man var klar over, at der fra Ministeriets Side maatte udarbejdes Forslag til en Lov, som skulde gælde for hele Landet, og at det paagældende Forslag derfor maatte sammenarbejdes med mange andre Bestemmelser, under Hensyn til, hvad man fandt paakrævet i mange andre Dele af Landet. Og det er muligt, at der ved Forslaget klæbede visse Formfejl og tekniske Mangler, saaledes som det er blevet fremhævet her i Tinget fra forskellige Sider, særlig af Jurister; Juristerne er jo for Resten sjælden enige, og man hører næsten altid, saa snart saadanne Sager bliver overladt til Juristerne, en meget livlig Diskussion om disse Ting. Men det var jo ogsaa blot et Udkast, som blev afleveret til Ministeriet, og som man mente, Ministeriet vilde udforme og give en saadan Form, at det høje Ting kunde tiltræde den.

Grundejernes Standpunkt var dette, at der overhovedet ikke eksisterer nogen Bolignød. Til Trods for alle de Oplysninger og til Trods for alle Kendsgerninger benægtes dette fra Grundejernes Side, og man søger ved talmæssige Beregninger bestandig at omstøde de statistiske Oplysninger, som foreligger, og som jo ganske sikkert er rigtige. Og det ærede Medlem Hr. Kragh, der er Ordfører for Venstre, søgte nærmest at give denne Opfattelse sin Tilslutning, søgte at reducere den Boligmangel, som hersker i København, til et rent Minimum.